

NATUURINCLUSIEF BETUWS BOEREN

Leerervaringen fruitteelt 2020

"24 BOEREN EN TELERS IN DE BETUWE LEREN NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW PRAKTISCH TOE TE PASSEN"

Natuurinclusieve landbouw staat voor een economisch rendabel landbouwsysteem dat optimaal beheer van natuurlijke hulpbronnen duurzaam integreert in de bedrijfsvoering, inclusief de zorg voor ecologische functies en de biodiversiteit op en om het bedrijf. Vierentwintig ondernemers in de Betuwe zijn hiermee aan de slag gegaan. Melkveehouders (6), akkerbouwers (6), boomkwekers (6) en fruittelers (6) experimenteren met het inpassen van natuurinclusieve maatregelen op hun eigen bedrijf. Het toepassen van natuur op het bedrijf is vaak nieuw, waarbij ondernemers volop kunnen leren van elkaar door over de grenzen van sectoren en bedrijfssystemen heen te kijken. Of het nu gaat om herstel van biodiversiteit, stimulering van soorten of om functionele agrobiodiversiteit, maar het is ook leuk om op deze manier te boeren. Het is een zoektocht waarin we samen kijken hoe we nieuwe natuur kunnen managen en in de praktijk tot waarde kunnen brengen.

NATUURINCLUSIEVE FRUITTEELT

Functionele bloemenranden en stroken

In 2020 hebben zes Betuwse hardfruitteelers natuurinclusieve maatregelen op het bedrijf toegepast. Deze zijn niet alleen goed voor de biodiversiteit, maar helpen telers ook bij hun zoektocht naar de functionele waarde hiervan. Zo bieden bloemenranden langs de percelen of tussen de rijen voedsel buiten de bloesemperiode voor de wilde bestuivers. Een goed bestoven boomgaard is belangrijk voor de teelt. Ook de wilde bijen zijn hier blij mee. Aandacht voor de bij is bovendien belangrijk voor de burger en consument.

In de boomgaard is in 2020 verder gewerkt aan het lokken en stimuleren van natuurlijke plaagbestrijders, zodat de telers minder of niet meer afhankelijk zijn van gewasbeschermingsmiddelen. Het middelenpakket staat nu onder druk. Telers zijn op zoek naar alternatieven die vriendelijker zijn voor het milieu en minder kosten met zich meebrengen. Een natuurlijk goed werkend evenwicht in de boomgaard is hierbij cruciaal. Fruitteelers en adviseurs zoeken hiervoor samen naar nieuwe mogelijkheden.

Dit project is een initiatief van en wordt uitgevoerd door ANV Lingestreek en de Coöperatieve Betuwse Fruitmotor in samenwerking met de CAF voor de begeleiding van de fruitteelers

Agrarische Natuur Vereniging
"Lingestreek"

DE FRUITMOTOR

CAF

Toepassingen in 2020

Experimenten met:

- Meerjarige bloemenranden rondom de percelen.
- Nieuw samengesteld inheems bloemenmengsel voor bestuivers en nuttige insecten voor de fruitteelt in het rivierkleigebied.
- Meerjarige bloemenstroken van 60 centimeter in de rij voor nuttigen tegen de perenbladvlo.
- Bloemenstroken over de volle breedte (2 meter) in de rij met verschillende mengsels, zoals Invito, Fruitmotor mengsel-bij en combimengsel bij-nuttigen.
- Beheer van de bloemenstroken op Proeftuin Randwijk.
- Zaaïen en maaien van mengsels: kort op 40 cm hoogte, niet maaien en platrollen.

Begeleiding en netwerkend leren

De zes fruittelers hebben kennis uitgewisseld in twee groepsbijeenkomsten en in 3 veldexcursies.

Daarnaast zijn ze individueel begeleid door een adviseur van CAF.

Leerervaring in 2020

- Ondanks een moeilijk (droog) voorjaar, hoeft een late start niet funest te zijn, als er later regen valt.
- Zaaïen in najaar heeft de voorkeur op zware rivierklei.
- Slakken zijn soms de grootste vijanden voor opkomst, maar het waarom is onduidelijk. Dit vergt meer onderzoek.
- Vals zaaibed is cruciaal ter voorkoming van overwoekering door onkruiden, zoals melde.
- Afmaaien op 40 cm hoogte is effectief bij overwoekering, waardoor bloemen herstellen.
- Kort maaien op 40 centimeter voor de oogst lijkt werkbaar en zorgt voor behoud van insecten.
- Afvoeren van maaisel (verschralen) is goed voor de biodiversiteit, maar niet altijd praktisch uitvoerbaar.
- Waarneming met vangplaten van extra nuttige insecten in najaar. Effect is in eerste jaar nog niet duidelijk, wel bij 2 jaar bloemen bij perenteler.
- Leren van elkaar in het veld en uitwisselen van kennis met andere sectoren is erg waardevol.

VERDER IN 2021

- Inventarisatie insecten op vangplaten.
- Monitoringsresultaten delen met de WUR.
- Werven van 24 nieuwe deelnemers, waarvan 6 fruittelers voor het nieuwe teeltseizoen.
- Beter leren beheren van de bloemenranden door zelf meer te observeren en monitoren in het veld.
- Demonstreren en enthousiasmeren van andere fruittelers voor natuurinclusieve fruitteelt.
- Aandacht voor nieuwe experimenten met organische stof die bijdragen aan een meer weerbare bodem en het terugdringen van (chloorhoudende) meststoffen.

 Werken aan Natuurinclusieve landbouw is:

- *nu doen en leren*
- *geduld hebben*
- *anders leren kijken*
- *om vooral later te oogsten"*

COLOFON

Samenstellers:

Henri Holster (De Fruitmotor) - www.defruitmotor.nl

Ferdy Tolhoek (CAF) - www.caf.nl

Monique Nieuwenhuis (Nieuw & CO)

Kijk voor meer informatie over het project op de website van www.anvlingestreek.nl

Het project Natuurinclusief Betuws Boeren is mede mogelijk gemaakt door het Europees Landbouwfonds, provincie Gelderland, de lokale Rabobanken en Waterschap Rivierenland

Europees Landbouwfonds voor
Plattelandontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland

